

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.

U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Heemkundekring Boxtel

Nieuwsbrief - november 2010

Lezing op dinsdag 16 november 2010, 20.00 uur, Zaal de Adelaar, Baroniestraat 75 Boxtel.

Adel in Brabant

Boxtel geeft gedurende de negentiende eeuw een aantal adellijke burgemeesters gehad, zoals jonkheer A.F. Speelman, F.G.A.R. baron van Lamsweerde, jonkheer A.E.M. van Rijckevorsel van Kessel en A.L.W. baron van Hugenpoth tot Aerdt. Daarnaast was jonkheer H.B. Martini van Geffen gedurende vele jaren kantonrechter te Boxtel. Zij behoorden allen tot een wellicht wat 'vergeten' groep. Want als we het hebben over 'adel in Brabant' of 'Brabantse adel' dan denken de meeste mensen aan termen als de Middeleeuwen, het Hertogdom Brabant of Bourgondische adel. Daarover gaan we het op 16 november echter niet hebben. Wel over de adellijke families uit het Noord-Brabant van de 19de en 20ste eeuw. De lokale geschiedschrijving heeft soms al ruimschoots aandacht besteed aan personen of families uit deze groep, maar als regionale adelsgroep is ze grotendeels buiten beeld gebleven.

In de lezing wordt daarom deze 'vergeten' groep wat meer over het voetlicht gebracht. Dat gebeurt door in te gaan op een aantal vraagstukken. Allereerst komen enkele algemene aspecten van de adel in de 19de en 20ste eeuw ter sprake. Wat is koninkrijksadel en hoe en waarom werd deze gevormd? Daarna zoemen we in op Noord-Brabant. Wat was er speciaal aan de situatie in Noord-Brabant in 1813? Hoe verliep de vorming van de adel in deze provincie en wat voor rol speelde de ridderschap? Vervolgens kijken we naar de groep adellijke families zelf: uit welke families bestond deze groep, wat voor netwerken vormden ze, wat was hun maatschappelijke positie enz. Ten slotte richten we de spotlights op een aantal adellijke individuen en families die om verschillende redenen extra opgevalen zijn. In dit laatste deel zien we onder meer de opkomst en neergang van de familie De la Court en waarom de jonkheren Van den Bogaerde van Terbrugge ook in eigen kring als buitenbeentjes werden beschouwd.

Klaasje Douma studeerde in haar vrije tijd cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit en ronde deze studie in 2002 af met de scriptie 'De bewoners van Kasteel Heeze: van 1796 tot 1901'. Sinds enkele jaren is zij als buitenpromovendus aan de Universiteit van Tilburg bezig met een promotieonderzoek naar de adel in Noord-Brabant in de 19de en 20ste eeuw.

Nieuwsbrief - november 2010

MEDEDELINGEN

- In onze vorige nieuwsbrief attendeerden we u op onze vernieuwde website www.heemkundeboxtel.nl Deze website is niet alleen van Jos Mandos, en niet alleen van het bestuur, maar van en voor ons allemaal. Heeft u een leuke foto? Een verhaaltje over vroeger? Een mooi archiefstuk ontdekt? De resultaten van een onderzoekje waar u iedereen deelgenoot van wil maken? Allemaal leuk om op te nemen op onze website. Stuur het naar onze webmaster webmaster@heemkundeboxtel.nl We zijn benieuwd!
- Kent u het gebouw op onderstaande foto nog? Lees het hele verhaal op onze website www.heemkundeboxtel.nl > Foto's / Presentaties > De Schuurkerk aan de Burgakker.

Het is namelijk de voormalige pastorie bij de schuurkerk op de Burgakker en is eind jaren '50 gesloopt. Een van onze leden, Ruud van Nooijen, heeft de geschiedenis van het pand helemaal uitgezocht en de resultaten zijn op onze website te lezen. Hij heeft ook zijn onderzoeken naar de Boxtelse gemeentehuizen, het Barrirehuis en de Protestantse kerk op onze site geplaatst.

- Voor de gedigitaliseerde foto's van onze heemkundekring maken we gebruik van www.filmenfotobank-nb.nl Met dank aan de tomeloze inzet van Christ van Eekelen en Rini van Oirschot staan er al ruim 3000 Boxtelse foto's op. Er zijn oude Boxtelse foto's, maar ook foto's die de fotowerkgroep gemaakt heeft van het veranderende Boxtel. Kijk en geniet.
- De vorige 'interactieve' lezing van Paul Spapens lokte veel leuke reactie op uit de zaal. Bijgeloof en tradities blijken nog erg te leven onder het publiek. Het net afgesloten Jaar van de Tradities heeft zijn uitwerking niet gemist. Voor de geïnteresseerde heeft de secretaris (tegen een vergoeding) het 35 delige tijdschrift over Tradities, uitgegeven in het Jaar van de Tradities.
- Paul Spapens heeft als journalist korte verhaaltjes in het Brabants Dagblad geschreven over allerlei Brabantse bijzonderheden, zoals het Vrouwengasthuis en de Graven Grintweg. Wie ze nog eens na wil lezen: www.bhic.nl > verhalen > verhalen zoeken. Zoekterm Spapens OK.
- Secretaris en ledenadministratie: Hanneke van der Eerden, Liempdseweg 3, 5283RB Boxtel, 0411-684586 secretaris@heemkundeboxtel.nl
- Penningmeester: Frans van Susante, 0411-678103 penningmeester@heemkundeboxtel.nl
Contributie 20 euro, contant of op rekeningnummer P003725764 tnv Penningmeester Heemkundekring, Hendrik Verheeslaan 29, 5283CP Boxtel.